SOTSIAALMINISTEERIUM

Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 21.09.2026 nr JDM/26-1039/-1K, 8-1/6782-1

Meie 02.11.2026 nr 1.2-3/2247-3

Väljatöötamiskavatsuse kooskõlastamine
(täitemenetluse peatamise regulatsiooni muutmine)

Lugupeetud minister

Täname, et esitasite meile kooskõlastamiseks väljatöötamiskavatsuse (edaspidi VTK) täitemenetluse seadustiku täitemenetluse peatamise regulatsiooni muutmiseks. Esitame VTK-le alljärgneva tagasiside ja märkused.

1. Pensionist tehtavad kinnipidamised

Peame vajalikuks täpsustada kavandatava regulatsiooni mõju riikliku pensionikindlustuse seaduse § 47 alusel tehtavatele kinnipidamistele. VTK-st ei nähtu üheselt, kas täitemenetluse peatamise ajal jätkub pensionist kinnipidamine ka Sotsiaalkindlustusametis või peatub ametis samuti pensionist kinnipidamine. Õigusselguse ja regulatsiooni ühetaolise rakendamise tagamiseks palume see küsimus eelnõu koostamisel üheselt reguleerida.

2. Regulatsiooni mõju elatisele ja elatisabile

Palume eelnõu edasisel väljatöötamisel eraldi hinnata kavandatavate muudatuste mõju elatisnõuete täitmisele ja täitemenetlusaegse elatisabi maksmisele. Täitemenetluse peatamise regulatsiooni muutmine võib mõjutada elatisvõlgnike suhtes läbiviidavaid täitemenetlusi ning sellest tulenevalt ka täitemenetlusaegse elatisabi maksmist ja Sotsiaalkindlustusameti töökoormust, sealhulgas suurendada isikute pöördumiste arvu seoses uue regulatsiooni kohaldamisega.

Peame oluliseks, et kavandatavate lahenduste väljatöötamisel hinnataks läbivalt nende mõju laste õigustele ja huvidele ning tagataks, et täitemenetluse peatamise regulatsiooni muudatused ei halvendaks laste võimalusi neile väljamõistetud elatise tegelikuks kättesaamiseks ega elatisabi saamiseks. Elatisnõuded moodustavad olulise osa täitemenetlustest ning lapsed on seejuures eriti haavatav sihtrühm, kelle õiguste ja heaolu kaitsele tuleb regulatsiooni kujundamisel pöörata kõrgendatud tähelepanu. Kõigi täitemenetluse muudatuste puhul tuleks pöörata eritähelepanu laste elatisnõuete sissenõudmise edukuse suurendamisele.

3. Tervisekassa hüvitise väljamaksmine

VTK punktis 3.2.4 kirjeldatud lahendus võib mõjutada Tervisekassa hüvitiste väljamaksmise korraldust juhtudel, kus inimene on soovinud hüvitist saada kolmanda isiku kontole. Praegu saab kontoandmeid esitada ja muuta Riigiportaali ning Terviseportaali kaudu ning

väljamaksete tegemisel lähtub Tervisekassa inimese esitatud andmetest. Seetõttu palume täpsustada, millisest andmeallikast ja millise X-tee teenuse kaudu saaks Tervisekassa teavet maksejõuetusmenetluses kohtu määratud käsutuspiirangute kohta, et kontrollida kavandatavast regulatsioonist tulenevate nõude täitmist.

Samuti puudub Tervisekassal praegu tehniline võimalus piirata inimese kontoandmete muutmist Riigiportaalis või Terviseportaalis käsutuspiirangu kehtivuse ajal. Lahenduse rakendamine eeldaks seega lisaks käsutuspiirangute andmete kättesaadavusele ka arendusi, mis võimaldaksid kontoandmete muutmist piirata ning piirangu pärast käsutuspiirangu lõppemist eemaldada. Tervisekassa saab arenduse teha üksnes uues TVH infosüsteemis, mille orienteeruv valmimisaeg on 2028. aasta lõpp või 2029. aasta algus.

4. Mõju infosüsteemide arendamisele

Kavandatavate muudatustega võib kaasneda täiendav arendusvajadus infosüsteemides, eelkõige täitmisregistris ja sellega liidestatud süsteemides, juhul kui täitemenetluse osalise peatamise, arestimisakti täitmise peatamise või konkureerivate arestide haldamiseks on vaja luua uusi tehnilisi funktsionaalsusi.

Kuna andmevahetuse muudatused eeldavad üldjuhul arendusi mõlemalt andmevahetuse poolelt, kaasnevad VTK-s kavandatud muudatustega suure tõenäosusega ka Sotsiaalkindlustusametile arendus- ja ressursivajadused. Nende täpsemat ulatust on võimalik hinnata pärast seda, kui on selgunud täitmisregistri ja andmevahetuse kavandatavate muudatuste täpsem sisu ja tehniline lahendus.

Kokkuvõtvalt, kui eelnõu väljatöötamisel täpsustatakse infosüsteemidega seonduvad lahendused, siis on võimalik hinnata nende täpsemat mõju ka meie valitsemisala infosüsteemidele ja nende arendusvajadusele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Karmen Joller
sotsiaalminister

Liidia Soontak
liidia.soontak@sm.ee

Kati Madisson
kati.madisson@sm.ee

Maarja Kärson
maarja.karson@sm.ee

Rebeka Pintson
rebeka.pintson@sm.ee